

Jaarverslag 2010

Stichting Arbeidsmarkt- en Opleidingsbeleid
Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (A+O VVT)

Vastgesteld door het bestuur op 4 mei 2011

Stichting A+O VVT
Lange Voorhout 13
2514 EA Den Haag

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2010 van Stichting Arbeidsmarkt- en Opleidingsbeleid Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg (hierna te noemen: A+O VVT).

In dit jaarverslag blikken we terug op de activiteiten die A+O VVT heeft uitgevoerd met en voor de verpleeg- en verzorgingshuizen, thuiszorg, jeugdgezondheidszorg en kraamzorg. Hierbij merken we op dat als gevolg van de cao-onderhandelingen in de VVT de activiteiten van A+O VVT op enig moment stagneerden. Eind 2010 bereikten sociale partners een nieuwe cao met een looptijd van 1 maart 2010 tot 1 maart 2012.

A+O VVT streeft ernaar op landelijk niveau de werking van de arbeidsmarkt van de branche Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg te bevorderen en verbeteren.

In A+O VVT participeren de werkgeversorganisaties ActiZ en BTN en de werknemersorganisaties ABVAKABO FNV, CNV Publieke Zaak, FBZ en NU'91. A+O VVT komt voort uit de fusie van twee arbeidsmarktfondsen voor de thuiszorg (Stichting FAOT) en voor de verpleeg- en verzorgingshuizen (SAB-V&V) op 1 juli 2009. Het ontstaan van A+O VVT is een logisch gevolg van de ontwikkelingen die in de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden. Instellingen voor verpleging, verzorging en thuiszorg combineren hun werkzaamheden vaker en fuseren.

Hierna vindt u de beschrijving van de organisatie, communicatie met de branche en van de activiteiten die in 2010 zijn uitgevoerd.

2. Over A+O VVT

Het bestuur van Stichting A+O VVT bestaat uit tien leden. Vijf bestuurders worden benoemd door werkgeversorganisaties en vijf bestuurders door werknemersorganisaties. Aan de zijde van werknemersorganisaties is een vacature. In de bijlage vindt u de samenstelling van het bestuur.

Het bestuur is in 2010 vijf keer in vergadering bijeen geweest.

Het bestuur heeft twee adviescommissies ingesteld die het bestuur adviseren over de aanpak, uitvoering en begeleiding van projecten. Aan elk van beide commissies zijn meer, met elkaar samenhangende, thema's toebedeeld: enerzijds Arbeidsmarkt en Opleidingen en anderzijds Arbeidsomstandigheden, Verzuim en Re-integratie (AVR) en HRM. De commissies bestaan uit leden die deskundig zijn op deze terreinen en door het bestuur zijn benoemd. Het secretariaat A+O VVT verzorgt de beleidsmatige en secretariële ondersteuning van de adviescommissies.

Beide adviescommissies zijn elk vier keer bijeen geweest.

Het bestuur wordt ondersteund door het CAOP, dat zorg draagt voor de beleids- en bestuursondersteuning, het projectmanagement, het beheer van materialen en rechten en het financieel beheer.

3. Overzicht projecten en activiteiten

De projecten en activiteiten van A+O VVT in 2010 zijn samen te vatten onder zes thema's:

- Arbeidsmarkt en opleidingen
- Arbeidsomstandigheden
- HRM
- Arbeidsvoorwaarden
- Communicatie
- ESF

Deze thema's vormen de paraplu voor onze activiteiten en projecten.

Arbeidsmarkt en opleidingen

Het thema arbeidsmarkt en opleidingen omvat activiteiten die A+O VVT in 2010 heeft uitgevoerd en gefinancierd die zijn gericht op instroom en behoud van personeel en met de aansluiting van opleidingen op de arbeidsmarkt.

1. Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn

De arbeidsmarktfondsen in de zorg- en welzijnssector, het ministerie van VWS, UWV Werkbedrijf en Calibris laten gezamenlijk het onderzoeksprogramma 'Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn' uitvoeren. Dit programma wordt in de periode 2010-2011 door Panteia uitgevoerd. Een stuurgroep stuurt het onderzoeksprogramma aan. A+O VVT wordt hierin vertegenwoordigd door een vertegenwoordiger van ActiZ.

In het onderzoeksprogramma worden de volgende reguliere activiteiten uitgevoerd:

- Presentatie en actualisering arbeidsmarktinformatie op website;
- Periodieke werkgevers- en werknemersenquête;
- Jaarlijkse arbeidsmarktverkenning;
- Jaarlijks integrerend rapport arbeidsmarkt zorg en welzijn; en
- Het opstellen van regioportretten (jaarlijks).

Daarnaast kunnen jaarlijks op ad hoc basis onderzoeksactiviteiten worden uitgevoerd.

2. Specialisten ouderengeneeskunde en jeugdgezondheidszorg

De branche kampt met een tekort aan specialisten ouderengeneeskunde en jeugdartsen. Ook in de opleiding blijkt weinig animo te zijn voor beide vakgebieden. Door de dubbele vergrijzing zal het tekort in de toekomst nog verder oplopen.

Een belangrijke oorzaak voor de geringe animo is dat studenten medicijnen en basisartsen het vakgebied niet of onvoldoende kennen. De onbekendheid vloeit voort uit het feit dat de vakgebieden onvoldoende systematisch in het curriculum zijn opgenomen. Een stage binnen een verpleeghuis of consultatiebureau is een belangrijk wervingsinstrument. Door een stage krijgt men een goed beeld van het werk in de praktijk. Doel van dit project is om verpleeghuizen en consultatiebureaus enkele goede voorbeelden van stageplaatsen aan te reiken. Een projectvoorstel is gereed om in het bestuur te bespreken.

3. Implementatie JAZO

Op basis van de ervaringen van het JAZO programma heeft het bestuur besloten de aanpak te implementeren in de VVT branche. De doelgroepen zijn uitgebreid met

vroegtijdige schoolverlaters, wajongers en 30+ ers zonder startkwalificatie voor de zorg.

Het streven was dat 50 zorgorganisaties gebruik maakten van het ondersteuningsprogramma. Per instelling kon minimaal een groep van 10 deelnemers meedoen, zodat het aantal instromers 500 zou bedragen.

De landelijke stuurgroep bestond uit vertegenwoordigers van sociale partners, het externe bureau (SOVOV) en het secretariaat.

Met 85 instellingen is een intakegesprek gevoerd. Hiervan maakten 44 instellingen een actieplan om de aanpak te implementeren. 22 daarvan hebben de aanpak geïmplementeerd en zorgden voor een instroom van 117 deelnemers.

De overige 41 instellingen zagen om verschillende redenen af van deelname aan het project.

4. Promotiefilm Werken in de VVT

A+O VVT onderhoudt de interactieve webfilm 'Maak werk van zorg!'. De film is bedoeld om jongeren (en andere doelgroepen) te interesseren voor het werken in de VVT. Voor de verspreiding van de film op het internet is een abonnement afgesloten dat loopt tot begin 2012. De film is te zien op meer dan 100 websites die veel door jongeren worden bezocht. Belanghebbenden kunnen bij A+O VVT een code en instructie opvragen om de film te plaatsen op hun eigen websites.

5. Arbeidsmarktcampagne Open armen

In opdracht van A+O VVT heeft bureau Maximum een landelijke campagne ontwikkeld om de bekendheid met en het imago van werken in de VVT-branche te vergroten/verbeteren. De campagne Open armen is gericht op de twee doelgroepen 3^e en 4^e jaar vmbo-scholieren en zij-instromers. Uit eerder uitgevoerd onderzoek is gebleken dat deze twee groepen het meest kansrijk zijn om te beïnvloeden en te informeren over het werken in de VVT.

Het hart van de campagne vormde de website www.openarmen.nl In 2010 bezochten 220.000 unieke bezoekers onze site, waarvan 95% meerdere pagina's bezocht. Daarna klikten er 110.000 keer bezoekers door naar vacaturebanken en 30.000 keer klikten bezoekers naar sites voor verdere inhoudelijke informatie. Via het contactformulier ontving het secretariaat zo'n 2000 e-mails, voornamelijk 'spontane sollicitaties' en vragen over (kraamzorg-)opleidingen.

Uit onafhankelijke metingen bleek dat de waardering voor de campagne gemiddeld een 7 is (volgens marktgemiddelde een 5,9).

Voor individuele instellingen is op de website een toolkit ontwikkeld. Eind 2010 logden 164 instellingen in op de toolkit en gezamenlijk zijn er 251 downloads van standaard campagnematerialen geweest. Daarnaast bleek de campagne ook buiten de beoogde doelgroepen, zoals vmbo-scholen en regionale UWV's, positief te worden gewaardeerd. Zij vroegen om campagnemateriaal voor eigen activiteiten, zoals banenmarkten.

In het eerste jaar van de campagne is een goede start gemaakt. Het bestuur besluit begin 2011 over het vervolg van de campagne.

6. Stimuleren EVC in de VVT branche

In 2010 is de informatie over EVC, die staat op de website van A+O VVT, geactualiseerd. Dit betreft wijzigingen in feitelijke informatie.

7. Stimuleren e-learning in de branche VVT

In het A+O VVT beleidsplan is het stimuleren van e-learning opgenomen. Met als doel e-learning te verbreden in de branche VVT als methode voor effectieve en efficiënte bij- en nascholing. In 2010 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- het houden en afronden van interviews bij aanbieders van e-learning en VVT-instellingen die activiteiten hebben ontplooid op het gebied van e-learning;
- een concept onderzoeksrapportage is opgeleverd en per e-mail ter commentaar voorgelegd aan de begeleidingscommissie;
- zes goede voorbeelden zijn beschreven van VVT-instellingen, die actief zijn op het terrein van e-learning. Desbetreffende instellingen hebben deelgenomen aan het onderzoek en zijn op basis daarvan geselecteerd als voorbeeld. De beschreven voorbeelden maakten onderdeel uit van de congresmap tijdens de slotbijeenkomst;
- voor de slotbijeenkomst op 8 oktober 2010 te Utrecht hebben 78 deelnemers zich aangemeld. Naast een presentatie van de voorlopige conclusies van het onderzoek verzorgden zes VVT-instellingen een workshop. Dit zijn dezelfde instellingen als, waarvan goede praktijkvoorbeelden van zijn beschreven.

8. Website Praktijkopleiden

De website www.praktijkopleiden.nl bestaat sinds 2002 en is voor praktijkopleiders en werkbegeleiders in de VVT-branche. De website wordt voor 50% bekostigd door A+O VVT, de overige 50% draagt Calibris bij. StOC beheert de website en voert de webredactie. Ieder jaar levert STOC een rapport op. Er is gekozen om niet met de kalenderjaren te werken, omdat de uitkomsten dan niet meegenomen kunnen worden in het opstellen van het projectplan voor komend jaar.

De website is in 2010 goed bezocht. Het aantal bezoekers is in vergelijking met voorgaande jaren wederom gegroeid. Het gemiddelde aantal bezoekers per dag ligt tussen de 500 tot 700, met een uitschieter van bijna 29.000 bezoekers in maart 2010.

Uit de jaarlijkse enquête onder de bezoekers van de website blijkt dat de respondenten (zeer) tevreden zijn met de website. Gemiddeld krijgt de website een 7,9. De overgrote meerderheid van de bezoekers werkt in de VVT (86 %) en is meestal praktijkopleider of werkbegeleider.

Het forum is en blijft één van de best gelezen en bekeken site-onderdelen en wordt, zo blijkt steeds uit bezoekcijfers, intensief gebruikt als informatiebron.

Tot slot zijn er in 2010 drie nieuwsbrieven verstuurd.

9. Gevolgen nieuwe kwalificatiestructuur

In het MBO worden de nieuwe kwalificatiedossiers ingevoerd. Studenten worden competentiegericht opgeleid. In veel ROC's en verpleeg-, verzorgingshuizen en thuiszorg is geëxperimenteerd met competentiegericht opleiden (cgo).

Op basis van de uitkomsten van conferenties over cgo zijn:

- a) aansprekende voorbeelden van cgo in de beroepspraktijk beschreven;
- b) (regionale) kennisnetwerken opgezet om werkbegeleiders en praktijkopleiders te ondersteunen bij het invoeren cgo.

Ad. a Aansprekende voorbeelden van cgo

De brochure "Competentiegericht opleiden in de VVT branche" is begin 2010 gepubliceerd via de websites van sociale partners, A+O VVT en praktijkopleiden.nl. Daarnaast is de brochure bekend gemaakt bij zorginstellingen in de branche VVT.

Aan de hand van negen aspecten beschrijft de brochure hoe de inrichting van cgo in de beroepspraktijk kan plaatsvinden. Bij ieder aspect zijn een of meer praktijkvoorbeelden gegeven van zorgorganisaties die bezig zijn met het herinrichten van hun opleidingen.

Ad. b Kennisnetwerk cgo

De opdracht is verleend aan Calibris Contract om werkbegeleiders en praktijkopleiders te werven voor het deelnemen aan zes kennisnetwerken met een landelijke dekking. Zes kennisnetwerken zijn gestart, waaraan ca. 350 personen uit de VVT branche deelnemen. Op de website www.praktijkopleiden.nl zijn de ontwikkelingen van dit project, de verslagen en de producten van de Kennisnetwerken gepubliceerd.

In het eerste kwartaal 2010 heeft een tussenrapportage plaatsgevonden. Deze rapportage is in het voorjaar 2011 in het bestuur aan de orde geweest. Het bestuur heeft besloten dit project niet verder te vervolgen.

In het kader van het project ‘Gevolgen nieuwe kwalificatiestructuur’ is besloten tot een bijdrage aan het zorgbranches overstijgend onderzoek naar de effecten van cgo op de kwaliteit en inzetbaarheid van de beginnende beroepsbeoefenaar. VWS verleent subsidie voor dit onderzoek. Calibris is opdrachtgever en TNO uitvoerder van het onderzoek. Het onderzoeksrapport “Klaar voor de start in de zorg?” is opgeleverd.

10. Branche-erkende opleidingen

A+O VVT bewaakt namens sociale partners in de VVT branche de kwaliteit en actualiteit van drie branche-erkende opleidingen. Het gaat om de opleidingen tot 1) Eerst Verantwoordelijk Verzorgende, 2) Gespecialiseerd Verzorgende Psychogeriatric en 3) de verkorte opleiding tot kraamverzorgende.

Het project omvat de volgende algemene werkzaamheden: vraagbaak zijn voor opleiders en instellingen, uitvoeren erkenningsregeling, monitoren voortgang, actueel houden beroepscompetentieprofiel, onderhouden website www.vvtopleidingen.nl, beheer materialen en afgifte certificaten en spelden, organiseren bijeenkomsten voor specifieke doelgroepen.

De erkenningsregeling wordt uitgevoerd door Calibris Contract. Voor alle drie de erkende opleidingen zijn in het derde en vierde kwartaal werkbezoeken afgelegd. Voor de werkbezoeken is een format ontwikkeld. Naast een algemeen deel dat voor alle drie de erkende opleidingen geldt, zijn er per erkende opleiding ook een aantal specifieke aandachtspunten geformuleerd. De monitor en het verslag van de werkbezoeken zijn begin 2010 opgeleverd. In het werkplan VVT-opleidingen 2010 worden onderstaande activiteiten binnen de branche-erkende opleidingen apart beschreven.

Eerst Verantwoordelijk Verzorgende (EVV)

De brancheopleiding EVV bestaat sinds 2002. Doelstelling van deze opleiding is het bieden van loopbaanmogelijkheden voor verzorgenden in de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg.

In februari 2010 is de succesvolle conferentie “Lustrum EVV” voor de derde en laatste keer herhaald. Er waren ongeveer 90 deelnemers.

Het secretariaat heeft in de loop van 2010 met alle opleidingsinstituten contact gehad. De aanmeldingen voor de EVV-opleiding lopen gestaag door. De leerbedrijven laten een landelijke dekking zien.

Brancheopleiding tot Gespecialiseerd Verzorgende Psychogeriatric (GVP)

Op basis van een onderzoek naar behoeften en mogelijkheden voor een tweede branche erkende vervolgopleiding voor verzorgenden in de V&V-branche is in 2008 besloten tot het ontwikkelen van de opleiding tot GVP. Bij de ontwikkeling is rekening gehouden met de overeenkomsten en verschillen met de EVV-opleiding.

De projectcoördinatie lag in handen van KplusV. In het eerste kwartaal van 2010 is de projectcoördinatie overgenomen door het secretariaat.

Eind 2010 zijn vijf opleidingsinstituten gestart met de branche-erkende GVP-opleiding. In totaal hebben tien opleidingsinstituten een aanvraag tot erkenning ingediend. Daarvan zijn er acht toegekend en zijn twee aanvragen in behandeling. Door middel van nieuwsberichten is aandacht besteed aan het bestaan van de branche-erkende GVP-opleiding.

Verkorte opleiding tot Kraamverzorgende

De branche erkenning voor de verkorte kraamopleiding is in 2009 geregeld. In 2010 zijn vier nieuwe branche erkenningen voor de verkorte kraamopleiding toegekend, een aanvraag was eind 2010 nog in behandeling. In totaal zijn nu 14 onderwijsinstellingen voor deze opleiding erkend. Via de vraagbaak komen veel vragen binnen, zowel van onderwijsinstellingen als van (leerling) kraamverzorgenden. Veel vragen gaan over het speldje, het diploma en de inhoud en organisatie van de opleiding. Ook zijn er klachten binnengekomen over de kwaliteit van de spelden. Overwogen wordt om zodra de voorraad op is over te stappen naar een zwaardere kwaliteit. In het derde kwartaal zijn de werkbezoeken voorbereid en zijn er door Calibris Contract twee werkbezoeken afgelegd. Bij beide onderwijsinstellingen werden diverse verbeterpunten gevonden. Met name de communicatie naar leerlingen toe behoeft dringend verbetering. Beide bezochte onderwijsinstellingen maken onvoldoende duidelijk dat het hier een brancheopleiding betreft. Overigens blijken in de praktijk leerlingen meestal wel ingeschreven te worden op een mbo-opleiding op niveau 2. Naast het mbo-diploma helpenden ontvangen ze dan het branche certificaat Kraamverzorgende. Uit de monitor blijkt ook dat hoofdzakelijk de meest uitgebreide variant (voor mensen zonder zorgachtergrond) aangeboden wordt. De geplande onderhoudsagenda is doorgeschoven naar 2011.

11. Hbo-Verpleegkundige Gerontologie Geriatric (Hbo-VGG)

Dit project is uitgevoerd met het doel hbo-verpleegkundigen tijdens de opleiding meer branchespecifiek op te leiden richting Gerontologie en Geriatric voor beroepsuitoefening in de VVT. Eind 2009 zijn 77 hbo-verpleegkundigen afgestudeerd in deze richting. Uit onderzoek blijkt dat de bekendheid van deze opleiding aandacht vergt gezien het feit dat in de toekomst behoefte is aan 2400 hbo-VGG'ers.

Begin 2010 heeft het bestuur de eidevaluatie van het project vastgesteld.

ActiZ heeft bij VWS begin 2010 subsidie toegekend gekregen voor de implementatie van functies voor hbo-VGG in de VVT. A+O VVT staat positief tegenover een dergelijk project. Een voorstel is voorbereid door de adviescommissie Arbeidsmarkt en Opleidingen om in aanvulling op de toegekende subsidie het aantal en de kwaliteit van de stageplaatsen voor hbo-VGG'ers te vergroten. Begin 2011 zal het voorstel aan de orde komen in het bestuur.

Arbeidsomstandigheden

12. Verzuimregistratie

Met Vernet is evenals voorgaande jaren een overeenkomst gesloten voor het leveren van verzuimgegevens. Volgens deze overeenkomst ontvangt A+O VVT na afloop van ieder kwartaal een brancherapportage met verzuimgegevens. Instellingen die een abonnement hebben bij Vernet ontvangen een instellingsrapport en benchmark gegevens. Gedurende het jaar heeft Vernet gewerkt aan een nieuwe vormgeving van de rapportages. De adviescommissie AVR-HRM heeft hiervoor wensen ten aanzien van de lay-out en aanvullende inhoudelijke wensen geformuleerd. In de loop van het jaar zijn concepten van een vernieuwde rapportage ontvangen en beoordeeld. De definitieve vormgeving is onderdeel van de besluitvorming door het bestuur over de overeenkomst die met Vernet wordt afgesloten voor het jaar 2011.

Uit de rapportage over het jaar 2010 blijkt dat het verzuim in 2010 lager was dan in 2009. Dit geldt voor zowel de VVT-branche als de zorgsector als geheel.

De meldingsfrequentie is gedaald. Dit betekent dat werknemers zich gemiddeld genomen minder vaak ziek meldden. Daarentegen is het langdurig ziekteverzuim iets gestegen.

	VVT 2010	VVT 2009	Zorgsector 2010	Zorgsector 2009
1^e ziektejaar (excl. zwangerschap)				
Verzuimpercentage	5,35	5,55	4,79	4,90
Meldingsfrequentie	1,22	1,30	1,30	1,37
Gemiddelde duur	14,1	14,1	12,4	12,2
1^e + 2^e ziektejaar (excl. zwangerschap)				
Verzuimpercentage	6,00	6,19	5,26	5,37
Meldingsfrequentie	1,22	1,30	1,30	1,37
Gemiddelde duur	20,1	19,6	16,9	16,4

Bron: Vernet VerzuimMonitor 2010

13. Arbocatalogus VVT

De nieuwe Arbo-wet geeft sociale partners de mogelijkheid zelf regels op te stellen voor het omgaan met arbeidsrisico's door het ontwikkelen van een arbocatalogus. Sociale partners zijn overeengekomen voor de VVT een arbocatalogus op te stellen. Dit is gerealiseerd in 2008 middels de site www.arbocatalogusvvt.nl. A+O VVT beheert de Arbocatalogus VVT, houdt deze actueel en vult deze waar nodig en wenselijk aan.

In de tweede fase Arbocatalogus VVT zijn in 2009 de thema's biologische agentia, gevaarlijke stoffen verder doorontwikkeld en de onderwerpen bedrijfshulpverlening, zwangerschap en arbeid als nieuwe onderwerpen toegevoegd. In juni 2010 heeft de Arbeidsinspectie laten weten dat de aanvullende en nieuwe onderdelen van de Arbocatalogus VVT positief zijn getoetst. Dit betekent dat de inspectie de catalogus overneemt als referentiekader bij haar inspecties in de branche.

Begin 2010 is een onderhoudsagenda vastgesteld. Als inhoudelijke punten zijn hierin opgenomen het uitwerken van het thema Psychosociale Arbeidsbelasting (PSA), het actualiseren van werkdrukinstrumentarium, het toevoegen van een protocol

gevaarlijke stoffen en een overkoepelend thema arbobeleid. Daarnaast zijn er meer structurele activiteiten als het verzamelen van praktijkvoorbeelden, het bewaken van de actualiteit en het technisch beheer.

De adviescommissie AVR-HRM is als projectgroep verantwoordelijk voor de uitvoering van dit project.

Gestart is met voorbereidende werkzaamheden (offertetraject) voor de onderdelen PSA en werkdrukinstrumentarium.

Voor wat betreft het thema PSA is het idee een omvattend, praktisch document te ontwikkelen voor de branche VVT, die alle aspecten/facetten van ongewenst gedrag rondom de deelthema's en verbale agressie/geweld, (seksuele) intimidatie, discriminatie, criminaliteit aan bod laat komen.

Bij het actualiseren van werkdrukinstrumentarium is de opzet om in reeds bestaand materiaal nieuwe inzichten te verwerken en dit toepasbaar te maken voor de gehele VVT-branche.

Daarnaast is in september bij het Agentschap SZW een subsidieaanvraag ingediend in het kader van de Subsidieregeling implementatie getoetste arbocatalogi. Op basis van het ingediende communicatieplan is aan A+O VVT de subsidie van € 10.000 toegekend. Met de activiteiten uit het plan wordt beoogd de instellingen te ondersteunen bij het integreren van de arbocatalogus in hun beleid en het gebruiken daarvan. De activiteiten zullen in 2011 worden uitgevoerd.

14. Virtuele Wegwijzer Praktijkregels Thuiszorg

Met ingang van 2010 is het met TNO afgesloten contract voor het onderhoud en beheer van de website Virtuele Wegwijzer Praktijkregels Thuiszorg (VWPT) beëindigd. Deze website bevatte informatie en beeldend materiaal waarmee het werken in een goede werkhouding met inachtneming van de praktijkrichtlijnen werd bevorderd. Onderdelen van de website die voor medewerkers in de branche gebruikswaarde hebben, zijn dit jaar in eigen beheer genomen. Er is een digitale omgeving ontwikkeld die is gekoppeld aan de Arbocatalogus VVT. Hierin is het van de VWPT geselecteerde materiaal geplaatst.

15. Vervolglijnen Fysieke belasting

Dit project is destijds gestart met als doel de continuïteit van het beleid rondom fysieke belasting te waarborgen. In het kader van dit project zijn ondersteunende middelen voor instellingen ontwikkeld.

Eén van deze middelen is een internetforum voor aanstuurders van ergocoaches om informatie en ervaringen te kunnen uitwisselen. Omdat het forum minder goed liep dan verwacht is begin 2010 extra aandacht besteed aan inhoudelijke vulling en promotie. Aan de hand van een evaluatie van het gebruik van het internetforum wordt bekeken of het forum zelfstandig bestaansrecht heeft.

16. Agressie in de VVT

Uit het rapport Beleid rond sociale veiligheid in de VVT (2009) komt naar voren dat agressie vaak voorkomt op psychogeriatrische afdelingen van verpleeghuizen. Bovendien blijkt dat incidenten niet altijd gemeld worden, omdat medewerkers dit zien als passend bij het ziektebeeld van (dementerende) cliënten. Dit werd bevestigd in een kleinschalige bijeenkomst die A+O VVT in november 2009 heeft georganiseerd voor verkenning van vervolgvacatures. Uit de bijeenkomst kwam

naar voren dat vooral behoefte is aan goede praktijkvoorbeelden en het uitwisselen van ervaringen. In de loop van 2010 zijn goede praktijkvoorbeelden verzameld.

HRM

Onder het thema HRM vallen activiteiten die te maken hebben met personeelsbeleid en innovatie.

17. Zorgzwaartebekostiging en personele effecten

In januari 2010 is opdracht verstrekt aan BMC om een quick scan uit te voeren naar de personele gevolgen van zorgzwaartebekostiging. Het onderzoek bestaat uit twee delen: een beknopte internetenquête onder alle verpleeg- en verzorgingshuizen die lid zijn van ActiZ en een verdiepingsdeel waarbij BMC werkbezoeken aflegt bij 16 instellingen.

De respons van instellingen op de internetenquête is helaas sterk achtergebleven bij de verwachting. De verwachte respons lag op 140, maar die is niet gehaald. Van de 421 benaderde instellingen is de bruikbare respons beperkt gebleven tot 59 instellingen. Dit betekent dat aan de internetenquête hooguit indicaties kunnen worden ontleend.

Ook het verdiepingsdeel van het onderzoek (16 werkbezoeken aan instellingen) had te maken met een tegenvallende respons. Van de 59 instellingen die aan de enquête hebben meegewerkt waren uiteindelijk 3 instellingen bereid om mee te werken aan een werkbezoek. BMC heeft daarnaast nog interviews kunnen houden in 5 andere instellingen uit eigen netwerk en heeft daar met 16 functionarissen gesproken. Verder is er input gekomen van een expertbijeenkomst van BMC.

De resultaten van het onderzoek laten zien dat de budgetmutaties als gevolg van de invoering van zorgzwaartebekostiging beperkt zijn, maar dat instellingen verwachten dat de opbrengsten voor de cliëntenpopulatie niet kostendekkend zijn. Bovendien verwachten ze dat de kosten voor administratie, sturing en beheersing van de flexibelere werkprocessen zullen toenemen. Instellingen verwachten op onderdelen wel kwalitatieve verbeteringen van de zorg, maar een minderheid verwacht dat de kwaliteit van zorg over de hele linie als gevolg van zorgzwaartebekostiging zal toenemen.

Wat betreft de personele inzet geven instellingen prioriteit aan het herinrichten van de werkprocessen, herziening van de dienstroosters en andere samenstelling van de zorgteams. Bovendien is bijscholing op nieuwe taken noodzakelijk. Een deel van de instellingen zal de personeelssamenstelling aanpassen. Volgens bijna alle instellingen is flexibilisering van hun personeelsinzet noodzakelijk.

In november is de conceptversie van het eindrapport met de begeleidingscommissie besproken. Deze versie gaf aanleiding tot vragen en opmerkingen die BMC in het definitieve eindrapport zal verwerken. Het rapport is begin 2011 opgeleverd.

18. Duurzaam werken in de VVT

Binnen het project 'Duurzaam werken in de VVT' worden er vijf verschillende pilots uitgevoerd. Aan elke pilot nemen twee instellingen deel. In iedere variant is vanuit een bepaalde invalshoek op een integrale wijze getracht de duurzame inzetbaarheid van medewerkers te vergroten. De instellingen worden door een adviseur van de Human Capital Group (HuCaG) begeleid. Bureau Astri evalueert het project. In het eerste kwartaal van 2010 zijn de voorbereidingen voor de vijf pilots gestart. Voor het

project is een begeleidingscommissie ingesteld. Deze is vier keer bijeengewoest: drie keer in het eerste kwartaal en een keer in december.

De pilot WAI is in 2010 tot uitvoering overgegaan. De overige pilots waren in afwachting van besluitvorming binnen de begeleidingscommissie. Eind 2010 heeft de begeleidingscommissie de projectkaart (met doelstelling en kritische prestatie-indicatoren) en de praatkaarten voor de pilot Overlegmodel goedgekeurd, zodat deze begin 2011 kan worden uitgevoerd. De overige pilots zijn begin 2011 aan de begeleidingscommissie voorgelegd. Voor de pilot Loopbaanscan en loopbaanpaden is het de bedoeling een laagdrempelige scan voor de VVT-branche te ontwikkelen. Deze activiteit wordt begin 2011 opgepakt.

Voor de pilot WAI zijn in het derde kwartaal aan Vivre en Sevagram de rapportages met de uitkomsten van het WAI-onderzoek opgeleverd. Beide instellingen zijn tevreden over de rapportages. HuCaG en Lifeguard hebben de rapportages uitgebreid met beide pilotinstellingen besproken. Daarbij is ook gekeken naar de succes- en faalfactoren en de geleerde lessen. Tevens zijn er aandachtspunten en aanbevelingen geformuleerd. Op basis hiervan stellen de instellingen – in het vierde kwartaal en met ondersteuning van HuCaG – een plan van aanpak op. De integrale samenhang en de integratie in het HRM-beleid komen hierin duidelijk terug.

Innovatie

19. Innovatie in de basiszorg

Met het project 'Innovatie in de basiszorg' heeft A+O VVT willen bevorderen dat (mede)beslissers in VVT-instellingen het afwegen van kosten en baten van innovaties op de agenda zetten. Er is gewerkt met businesscases. In het kader van het project is een samenhangend aanbod ontwikkeld, bestaande uit de website www.innovatiespiegel.nl. Op deze site zijn 'instrumenten' te vinden (businesscases van innovatieve werkprocessen, rekenmodules, spiegelinstrument, innovatiekansenteller, mogelijkheid om vragen te stellen) waarmee instellingen in principe zelf aan de slag kunnen. In het kader van het project zijn mini workshops op uitnodiging gegeven en is concrete ondersteuning geboden om instellingen te stimuleren met het instrumentarium aan de slag te gaan. Daarnaast hebben geïnteresseerden regelmatig per e-mail een nieuwsbrief over het project ontvangen. Deze activiteiten zijn afgerond. Het instrumentarium op de website [innovatiespiegel.nl](http://www.innovatiespiegel.nl) blijft beschikbaar.

20. Zorg op afstand

In aansluiting op de medefinanciering van het ontwikkelen van opleidingsmateriaal voor 'zorg op afstand' (2008) heeft A+O VVT een project 'Zorg op afstand 2' mede gefinancierd. Het gaat in dit project om de evaluatie en opschaling van het verlenen van het concept 'zorg op afstand' met behulp van het ontwikkelde opleidingsmateriaal.

In het kader van 'Zorg op afstand 2' zijn 1-op-1 contacten gelegd met vvt-instellingen die hun interesse hebben getoond in 'zorg op afstand'. En zijn in december 2009 en het eerste kwartaal van 2010 vier regionale bijeenkomsten georganiseerd voor managers en verpleegkundigen/verzorgenden van deze instellingen. Zowel de 1-op-1 contacten als de bijeenkomsten hadden een tweeledig doel: informatie verzamelen en faciliteren.

Uit de eindrapportage blijkt dat zorg op afstand als zorgconcept potentie heeft, dat er van de zijde van vvt-instellingen belangstelling voor is en dat de feitelijke opschaling moeizaam verloopt.

Arbeidsvoorwaarden

Onder dit thema vallen onderwerpen die samenhangen met afspraken in de cao, arbeidsverhoudingen en medezeggenschap.

21. Financiering project VitaliteitsPartnerPlan

A+O VVT kan op verzoek van sociale partners projecten of onderzoeken financieren die in opdracht van sociale partners worden uitgevoerd. In opdracht van SOVVT loopt het project VitaliteitsPartnerPlan waarbinnen IZZ in vijf VVT-organisaties een pilot uitvoert. A+O VVT financiert een derde deel van de kosten. De pilots zijn in 2009 en 2010 gestart.

22. Verspreiding jaarboek Werknemers in de Zorg

Het jaarboek *Werknemers in de Zorg* geeft een jaarlijks overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen die van belang zijn voor en van invloed zijn op de positie en het beroepsmatig handelen van de werknemers in de zorg. Werkers in de zorg worden hiermee geïnformeerd over de beroeps- en vakontwikkelingen. In 2010 kwam de 15e editie van dit jaarboek uit.

A+O VVT verzorgde verspreiding van het jaarboek naar instellingen die zijn aangesloten bij ActiZ of BTN. Daarnaast krijgen de bonden die in A+O VVT vertegenwoordigd zijn een beperkt aantal exemplaren toegezonden die zij zelf kunnen verspreiden. De verspreiding van de jaarboeken heeft eind mei 2010 plaatsgevonden. Per instelling zijn drie jaarboeken verstuurd: naar de directie, p&o en de ondernemingsraad. Met het jaarboek is een korte vragenlijst meegestuurd om na te gaan in hoeverre het veld nog behoefte heeft aan het jaarboek en zo ja, in welke vorm. Het bestuur besluit in 2011 over een vervolg.

Communicatie

Onder dit thema vallen activiteiten, die te maken hebben met het zichtbaar maken van (uitkomsten van) projecten van A+O VVT via onder meer de eigen website. Ook kan via de website voorlichtingsmateriaal worden aangevraagd.

23. Website A+O VVT en verspreiding voorlichtingsmateriaal

Begin maart is de nieuwe website van A+O VVT online gegaan. De website is ontworpen in de huisstijl van A+O VVT en heeft een gebruiksvriendelijke indeling en contentmanagement systeem. Ook de webwinkel is verbeterd en uitgebreid met onder andere arbeidsmarktanalyses en diverse onderzoeksrapporten. Bij het overzetten van de inhoud van de oude website naar de nieuwe omgeving is zorgvuldig gekeken naar de kwaliteit en actualiteit van de artikelen. Veel informatie is herschreven, geactualiseerd en/of compacter weergegeven. Bij de lancering van de website is een persbericht uitgebracht.

De website bevat een online winkel waar men producten van A+O VVT en haar voorlopers kan downloaden en/of bestellen. De fysieke producten worden opgeslagen en verzonden via Mailbalance. Sinds de nieuwe website online is, zijn acht producten

uitverkocht en is de voorraad van drie producten zeer beperkt (< 10 stuks). De producten zijn nog wel te downloaden, met uitzondering van:

- Werkdruk verlagen: aan de slag ermee
- Werkpakket aanpak fysieke belasting
- Spellendoos Zorgverlening
- PreGo, versie niet cliëntgebonden taken.

ESF

24. ESF 2007- 2013

In februari 2010 is door 37 instellingen een aanvraag voor ESF-subsidie ingediend. In totaal zijn er vier aanvragen ingediend waarbij in de clusteraanvraag 34 instellingen deelnemen. Totaal 7,5 miljoen projectkosten en 3 miljoen subsidie.

In mei is door het Agentschap SZW een positieve beschikking afgegeven voor de vier aanvragen.

Bijlage

Het bestuur van A+O VVT was vanaf 1 januari 2010 als volgt samengesteld.

Namens de werkgeversorganisaties:

dhr. G.H.M. Verkerk (ActiZ) voorzitter

dhr. C.P.J. Verouden (ActiZ)

dhr. A.H. Wirtz (ActiZ)

dhr. M.P.L.M. van Woensel (ActiZ)

dhr. J.C. Verschuren (BTN)

Namens de werknemersorganisaties:

dhr. W.W.M. van der Hoorn (ABVAKABO FNV), vice-voorzitter

dhr. P.J.W. Leurs (CNV Publieke Zaak), tot 4 maart 2010

dhr. A. Mellema (CNV Publieke Zaak), per 4 maart 2010

mevr. L. de Groot (FBZ)

mevr. E. van Soelen (NU'91)

vacature (ABVAKABO FNV)

Secretaris:

mevr. J.L. van Solinge (CAOP)